

vački zbor iz St. Pierre-aux-Liens iz Bullea Švicarska (mo. R. Karth) i nadbiskupski pjevački zbor iz Cambridgea (dr. Th. Mairer).

Gregorijansko pjevanje u liturgiji

Prvi dan simpozija bio je posvećen proučavanju uloge gregorijanskog pjevanja u liturgiji latinskog obreda. Raspravu je otvorio msgr. Johannes dr. Overath, predstojnik Papinskog instituta za crkvenu glazbu u Rimu (PIMS) i predsjednik »Consociatio Internationalis Musicae Sacrae« (CIMS). Rektor Američkog katoličkog sveučilišta ovom je prigodom msgr. Overathu podijelio »počasno odlikovanje« Sveučilišta. Temu su razvijali prvorazredni stručnjaci: Dom Jean Prou, opat iz Solesmesa, izlagao je o odnosima gregorijanskog pjevanja i duhovnosti Crkve; dr. W. Aymans, sa Sveučilišta u Münchenu, govorio je o gregorijanskom pjevanju u svjetlu II. vatikanskog sabora; dr. R. Steiner, sa Sveučilišta u Washingtonu, iznio je najnovije rezultate paleografije gregorijanskog pjevanja; dr. J. Lennards, direktor metode »Ward« u Nizozemskoj, predstavio je gregorijansku umjetnost u njezinoj interpretaciji.

Gregorijansko pjevanje u kulturi

Drugi dan bio je posvećen proučavanju gregorijanskog pjevanja u glazbi Zapada. Dr. G. Steinschulte, dopisnik njemačkog izdanja L'Osservatore Romano i profesor na PIMS-u, jasno je predstavio temu, što su proširila i razložila dva učenjaka i stručnjaka u ovoj građi: dr. R. Skeris, sa Himnološko-etnomuzikološkog instituta Maria Lach, prikazao je s mnoštvom primjera utjecaj što ga gregorijansko pjevanje vrši na pučku himnodiju; dr. A. Okele, sa Sveučilišta Kampala (Uganda), analizirao je mnoge mogućnosti adaptacije gregorijanskih napjeva u raznim oblicima afrikanke urođeničke glazbe. Posebno zanimanje je pobudilo predavanje dr. Th. Mariera, iz Centra »Ward« o poučavanju gregorijanskog pjevanja prema metodi »Ward«. Grupa dječaka pjevača iz Bostona praktično su prikazali rezultate što su ih postigli s tom metodom poučavanja glazbe.

Gregorijansko pjevanje danas

Trećeg — zaključnog dana — trinaest predstavnika s raznih strana svijeta podnijelo je izvještaje o stanju gregorijanskog pjevanja u liturgiji i kulturi njihovih zemalja. Saslušane su relacije predstavnika: Francuske (D. Lebon), Njemačke (R. S. March), Nizozemske (S. Van Lieshout), Kanade (B. Armstrong), S A D (W. Tortolano), Brazila (A. Bispo), Engleske (M. Callaghan), Španjolske (F. J. Lara), Malawija (A. B. Chima), Švicarske (R. Kart), Portugala (J. D'Almendra), Urugvaja (F. C. Lange) i Italije (E. Papinutti). Glasovi veselja i žalosti, glasovi nade i straha: glasovi koji vode istom cilju i smjeraju zajedničkom priznanju da je gregorijansko pjevanje nenadmašiva umjetnička baština i nenadoknadivi vez jedinstva naroda u liturgijskoj molitvi. Talijanski predstavnik priopćio je direktive što ih je dao Papa i talijanski episkopat prigodom kongresa AISC-a, predstavio je gregorijanska izdanja izišla zadnjih godina naglasivši da se preporuča gregorijansko pjevanje.

Koncerti

Za vrijeme simpozija slušani su koncerti koji su osvijetlili ne samo liturgijsku vrijednost gregorijanskog pjevanja. Prvi koncert bio je u dva dijela: najprije liturgijski čin »Povečerje« u gregorijanskom pjevanju, a zatim prikazivanje srednjovjekovne liturgijske drame *Peregrinus*. Izveli su je pjevački zborovi iz Princetona (SAD), Kölna, Bullea i Cambridgea.

Drugi koncert je priređen u katedrali sv. Mateja u Washingtonu. Katedrala je bila dupkom puna. Koncert je pokazao utjecaj gregorijanskih napjeva na renesansnu i modernu polifoniju. Divne skladbe Palestrine, Lassusa, Bacha, Durufléa, Langlaisa inspirirane na neopisivoj ljepoti gregorijanskih napjeva. Izvanredan uspjeh postigao je *Requiem* M. Durufléa pod ravnanjem m^o. Th. Mariera.

Treći koncert priredio je mladi poljski orguljaš W. Wojrasiewicz. Mudro izabrana antologija skladbi na gregorijanske motive: J. Sowa, N. de Grigny, J. S. Bach, M. Dupré i F. Peeters oduševila je probranu publiku, i još jednom pokazala neiscrpivo bogatstvo što se nalazi u gregorijanskoj monodiji.

Završnu riječ na simpoziju dao je rektor Američkog katoličkog sveučilišta msgr. Frederick R. McManus. Naglasio je veliku ulogu međunarodnih svjetskih susreta i važnost da bi se ponovno počelo učiti i izvoditi gregorijansko pjevanje kao zajednička molitva i vez svih kršćana svijeta.

A. M.

SASTANAK MEĐUNARODNOG HIMNOLOŠKOG DRUŠTVA U BUDIMPEŠTI OD 8. DO 13. KOLOVOZA 1983.

Međunarodno himnološko društvo prošlog je ljeta održalo svoj sastanak u Budimpešti. Tom prigodom okupilo se u glavnom gradu Mađarske oko 130 stručnjaka iz 19 različitih zemalja. Dnevni red Savjetovanja bio je takav da je pružao velike mogućnosti da se čuju različiti prijedlozi, da se sudjeluje u raspravama, da se prisustvuje bogoslužju u ekumenskom duhu kao i da se posjete znameniti muzeji i biblioteke ovoga lijepog grada.

Uvodno predavanje održao je Benjamin Rajeczky iz Budimpešte na temu »Odnos između pučke i crkvene popijevke u povijesti nacionalne mađarske glazbe.« Rajeczky je svoje predavanje popratio i originalnim magnetofonskim snimcima. Od ostalih sudionika značajna predavanja održali su i prof. dr. Heinz Rölleke iz Wuppertala, Alan Luff iz Londona i prof. dr. Leonard Ellinwood iz Washingtona.

Predavanje na temu »Reforme i krize u crkvenoj glazbi 20. stoljeća« bilo je vrlo zanimljivo za sve sudionike bez obzira na vjeroispovijest. Održao ga je László Dobszay iz Budimpešte. Govoreći o razvoju mađarske crkvene glazbe, Dobszay je pokušao naznačiti s kakvim se problemima susreće i u kakvoj se krizi nalazi suvremena crkvena glazba. On je ukazao i na najvažnije značajke gregorijanskog pjevanja koje bi trebalo biti uzor i za suvremenu crkvenu glazbu.

Od *Motuproprija* do 2. vatikanskog sabora bilo je mnogo pokušaja i inicijativa u obnovi crkvene glazbe. I ovo Savjetovanje himnologa završilo je s nadom da je dalo nove poticaje za obnovu izvorne crkvene glazbe.

Iz Jugoslavije su na kongresu Međunarodnog himnološkog društva prisustvovali Vič. Ljubomir Galetić, prof. Martin Mihoković, dr. Adalbert Rebić (svi iz Zagreba, Hrvatska) te prof. Josip Mioč (Subotica, Vojvodina).

(Nastavak na str. 23)